

Z historie Panského mlýna v Miletíně (3)

Hospodářské družstvo skladištní a výrobní v Hořicích využívalo od roku 1942 mlýn jako výkupní sklad obilí. Zatím zde zůstaly mlecí stroje, takže ještě po válce bylo možné provoz mlýna obnovit, nebylo to však již v zájmu centrálně řízeného hospodářství. Započala se další, tentokrát spíše neradostná etapa panského mlýna.

K 1. lednu 1953 vešla v platnost dodávková povinnost zemědělských produktů, uložená zákonem č. 56/1952 Sb., o dodávkové povinnosti a výkupu zemědělských výrobků, což byl další krok směřující k úplné kolektivizaci venkova. Hospodářské družstvo v Hořicích se stalo jedním z určených výkupních závodů, téhož roku bylo po znárodnění zrušeno a jeho majetek, včetně miletínského mlýna, připadl Krajskému výkupnímu podniku, n. p., Hradec Králové.

Mlýn jako východisko prvomájového průvodu v roce 1956

Mlýn prošel bez odkladu úpravami, které jej přizpůsobily novému využití. Ještě v roce 1953 byla přes ulici u špýcharu zřízena mostní váha. V letech 1954-1957 pak byla mlýnice definitivně přestavěna na sklad. Vysoká okna byla z větší části zazděna, vnitřní dispozice mlýnice zcela změněna, zřízeny byly nové rampy a násypky obilí.

V roce 1957 byl dodán korečkový dopravník a potrubní rozvody pro ukládání obilovin a luštěnin. Na střeše mlýnice se tehdy objevila plechová věž se strojovnou. V letech 1954-1955 byla zbořena kotelná s parní strojovnou a komínem, v administrativní budově byly upraveny nájemní byty (v březnu 1971 zde došlo k požáru střechy).

Novému účelu sloužil bývalý mlýn až do roku 1994. Formálně se měnil pouze

jeho provozovatel. V roce 1960 se jím stal Východočeský výkupní podnik, v letech 1961-1981 jeho nástupce Zemědělský nákupní a zásobovací podnik, n. p., Hradec Králové. Ten ve mlýně roku 1962 zrušil družstevní výkup, dále zde provozoval pouze sklad. Od roku 1967 mlýn patřil pod odštěpný závod v Jičíně. Roku 1981 přešel mlýn do správy koncernového podniku Zemědělské zásobování a nákup, který se stal v roce 1989 státním podnikem, zrušeným v roce 1996. Majetek státního podniku tehdy přešel do Fondu národního majetku.

V letech 1996-1997 získala celý areál panského mlýna společnost S.A.M. Miletín, s.r.o. Uvažovala o rozsáhlé přestavbě na výrobní halu pro hlavní obor své činnosti – renovaci kovových povrchů. Nejprve plánovala přístavbu haly v prostoru parkoviště u administrativní budovy.

Nebylo však možné získat pozemek (při konfiskaci majetku Kamily Kristenové ve 40. letech se na něj zapomělo a nyní stále patřil původní majitelce), firma proto uvažovala i o přestavbě skladiště ve dvoře mlýna. Nakonec došlo jen k menším úpravám, v roce 1999 byla opravena administrativní budova, v příštím roce střecha mlýnice. Společnost později koupila objekt bývalého závodu Tiby na Trojince, své aktivity přesunula tam a areál mlýna využívala jen příležitostně.

Bývalý panský mlýn tak řadu let chátral. Teprve v roce 2022 o něj projeví zájem nadšenci z party kolem miletínské Pivovarské zahrádky a v létě toho roku se stala novým majitelem společnost Pivo var Miletín, s. r. o. V průběhu dobročinné akce Michalův běh 20. srpna 2022 se poprvé „z okénka“ točilo miletínské pivo. A po vyklizení dvora se zde na konci roku konalo tradiční silvestrovské setkání, při kterém se na výčep proměnily místnosti bývalé pekárny v suterénu. V současnosti připravují „pivovarníci“ otevření pivnice v přízemí bývalé administrativní budovy. Nezbývá tedy, než jim popřát mnoho úspěchů a držet palce.

Stav mlýna v roce 1986

Stav mlýna v roce 1999

Prameny a literatura:

Státní oblastní archiv v Hradci Králové:
- fond Krajský soud Jičín, Obchodní rejstřík
- fond Krajský soud Jičín, Trestní agenda, trestní spis Vr VIII 1628/1920, Bohuslav Křourek a spol., kt. 905
- fond Krajský soud Hradec Králové, Podnikový rejstřík

Státní okresní archiv Jičín:
- fond Okresní úřad Hořice, Vodní kniha Politického okresu hořického, kniha 50
- fond Archiv města Miletín, Stavební a jiné záležitosti čp. 125-150, kt. 33
- tamtéž, Pamětní kniha města Miletína 1931-1938 (František Kučera)
- fond Místní národní výbor Miletín, Národní správa, konfiskace majetku, kt. 4
- tamtéž, Pamětní kniha 1939-1952, kniha 342
- tamtéž, Pamětní kniha (Obecní kronika) 1953-1983, kniha 661

Městský úřad Miletín: stavební dokumentace, čp. 125
KučERA, František: Domy v Miletíně a jich majitelé. Dvůr Králové n/L: František Kučera, 1937.
KUTTELVAŠER, Zdeněk: Vývoj mlynářství. Praha: Mlýny a pekárny, 1971
LHOTA, Jan Nepomuk: Miletín nad Bystřicí. Příběhy jeho a památky. Brno: J. N. Lhota, 1888.
Katastrální mapy na webu Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního (cuzk.cz)
Dobový tisk: Národní listy, Rozhledy, Kraj (digitalniknihovna.cz)

Fotografie poskytli Jaromír Veverka, Jaroslav Šulc, Pavel Holzknicht

Jan Hlavatý